Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Arbaʿah ha-ṭurim

Ṭur Ḥoshen ha-mishpaṭ - hu ha-ṭur ha-3. me-arbaʿah ha-ṭurim

Yaʿaḳov ben Asher
רשא ןב בקעי

Ṿin, 5573 = 1813

חצ

עמוד ימין

צח סדר גביית החוב כך הוא כשהמלוה מוציא שטרות מקויימים כראוי אומרים ללוה שלם א' אפי' שהה כמה שנים ולא תבע ולא אמרינן מחל לו כיון ששהק כל אלוהישני' בין ששטר חובו יוצא מתחת ידו בין בין שאין שטר חובו יוצא מתח' ידו אם החייב מודה ב' ואם כתבה הלוה הכל נכסיו לבניו ובתב למלוה קרקע כל שהו איבד זה זכותו דלא אמרי' הכי אלא בכתובה אבל בש"ח לא וא"א הרא"ש ז"ל כתב בתשובה שצריך לעשות (א) הדיין דריש' וחקירה בשטרי' ישנים שמוציא' אותם למה לא תבע עד עתה אם יראה לו צד רמאות כדי להוציא הדין לאמתו ד' ואין יורדין לנכסיו עד שיוריעודה תחלה אם הוא כאן או במקו' קרוב ולקמן יתבאר עד כמה נקרא מקום קרוב ה' ואם טעה הדיין והורידו לנכסיו קודם שיהבענו מסלקין אותו ו' וטען הלוה שטרו ברגל ו' זמן יש לי עדי' לפסלו שטרו נותנין לו זמן וכ' ויום וכ' הרמב"ם אם זמן יראה לדיין שיש ממש בדבריו נותנין לו ואם אין נר' לדיין שאינו כא אלא בעלילות וברואנות ובטענות של דופי אומרים לו שלם ואח"כ אם יש לך ראיה יחזור ואם היה המלוה אלם ושמא אינו יכול להוציא' מידו מניחין ביד שליש ז' לא בא בזמן שהתבעו לו ממתינין לו עד ח' וט' ובי' וכ' לא בא כותבין עליו נירו נירדו וממתינין לו בניד צ' י' ואם לא בא מתירין לונידויו וכותבין לו אדרכתא על נכסי שיקחם מכל שימצאא' וכתב ה' בעל העיטור הא דמשהינן ליה א צ' יום דוק' כשבא היהיש' לפרע מן הלוה בעצמו אבל אם בא ליפרע מן הלקוחות אז ממתינין לו רק ל' יום וכ' רב האי וא"א הרא"ש ז"ל כי' כיון דהייש' לפסידא דידי' ממתינין ליה צ' יום'כ' לפסידיא דלקוחות כ"ד בר"א דמשהינן ליה צ' יום דאמר אתרינא פי' שהוא מורד ואינו רוצה לבא כותבין עליו אדרכתא מיד וכן אם התבתעוה הי פקרון צ' אם נשמט לומר עתה אבא אין ממתינין לו אלא אם לא יבא כותבין עליו אדרכתא מיד ומ"ם ירדיעותו קודם שיכהבן אדרכת' עליו והוא שלא יהיה רחוק אלא מהלך יום אחד אבל אם הוא רחוק יותר א"צ להוריעו והרמב"ם כ"ב ' ימים ואין נראה כן בגמרא י' והא דהתבינן אדרכתא על נכסי כש' בא דוקא על מקרקעי שלו דכשהביא אח"ר ראיה לפסול את השטר יקח את שלו אבל אין כותבין אדרכתא דמטלטלין דשמא ברירהם המלו' ואפי'לו אם יש למלוה קרקן שיכול ויקח ממנו בשבי' מטלטלין שלקח ממנו שלא כדין חייישינן שמא יתקלקל בעני שלא יוכל לפרע ממנו יא' כתבו הגאונים אע"ג דלא כתבי' להו אדרכתא על מטלטלין יהבי' לו ביד שליש (ג) וידחבי לי' זמ' שליש ' לרהוי ואי לא יהיבכ' ב' ביד רמלו' יב' וכן בקרקע' אם המלו' אלם ולא יכל הלוי להוציא מידו אחר שיפסל שטרו

עמוד שמאל (הגהות ופירושים צדדיים)

צט

צח א היה לו טוען טענה כנגד השטר אלא שאומר

שאין לו במה לפרוע בזה כתב הרמב"ם דין תורה אם נמצאו נכסי' ללוה יסדרו לו ונותנין השאר למלוה לא נמצאו לו נכסי' אם לא הודיעו ברמב"ן אין ב"ד להזור אחרי ולדרוש אחרי ולא ליבנות ולא להכריז על מי שיש לו ולא להזקיק להביא ראי' שהו' עני אבל אבל מהרמיזקין על מי שיש לו ולא יפרע לו אך אם נסתתם ב"ד בעיני דלי ובעיניקו יש להם לדור אם רמאי הוא ומשרבו הרמאן ונגעלו דלת בפני לוין עברו הגאונים ותקנו שיה משביעין הלדות (ה) שבועה חמורה כעין של תורה בנק"ט רחפן שאין לו כלום יותר על הרברים שמסדרין לו ושלא הדבי' בבתי' אהרים ושלא נתן ע"מ להחזיר כדי להבריח מבעל חובו ושבל של מה שירויה ויבא לרשותו מאשר תשיע ידו לא יאכל מהן כלום כלום אלא לבנוי ולא ולבישש ולא יטפל בהם ולא יתן מהם לאד' בעולם אלא יוציא מכל אשר תשיג ידו מזון ל' יום וכסות י"ב הדש' מזון הראוי לו וכסות הראוי לו כדרכו ולו היות מצרכו יתן לב"ד ראשון עד שיתגבני כל חובו ומה כאן ולהבא יכו' להשביעו סוף כל יום ומחרימין החל על מי שיודע לחבי"ד על על כל נכסי' ולא יודיע לב"ד אם יש לו אלא אלא ישבע שבועה זו

צט א שאין לו במה לפרוע בזה כתב הרמב"ם דין

צט א סיס לו אוב מענה וכו' בזה כ" הרמב"ס דין תורה